

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΙ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Σύμφωνα με άρθρα και πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν τύπο του σαββατοκύριακου δημοσιοποιήθηκαν τα βασικά στοιχεία του σχεδίου του υπουργείου παιδείας για τις αλλαγές στο λύκειο και τον τρόπο πρόσβασης. Το σχέδιο θα τεθεί σε διαβούλευση από την άνοιξη του 2011, δηλαδή μετά την ολοκλήρωση του διαλόγου για τις αλλαγές στα πανεπιστήμια, ώστε στη συνέχεια το σχετικό νομοσχέδιο να κατατεθεί στη βουλή και να ψηφιστεί με στόχο να εφαρμοστεί για πρώτη φορά στην Α΄ Λυκείου του σχολικού έτος 2011-2012, στη Β΄ Λυκείου του σχολικού έτος 2012-2013 και στη Γ΄ Λυκείου του 2013-2014, ώστε να συνδυαστεί με την εφαρμογή για πρώτη χρονιά του νέου συστήματος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2014. Τα βασικά στοιχεία του σχεδίου είναι τα εξής:

Για το πρόγραμμα της Β΄ και της Γ΄ Λυκείου

Προβλέπεται έμφαση στα νέα ελληνικά και στις ξένες γλώσσες, περισσότερα μαθήματα επιλογής ανάμεσα σε έξι μεγάλες γνωστικές ενότητες και κοινωνικές δραστηριότητες. Το νέο σχέδιο προβλέπει εβδομαδιαίως 35 διδακτικές ώρες (έναντι 34 του τωρινού για τη Β΄ και 31 για τη Γ΄ Λυκείου του τωρινού προγράμματος) από τις οποίες 12 ώρες υποχρεωτικών μαθημάτων, 21 ώρες μαθημάτων επιλογής και 2 ώρες για δραστηριότητες σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.

Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό κάθε μαθητής στη Β και στη Γ Λυκείου είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει:

1. Υποχρεωτικά μαθήματα (12 ώρες). Τα μαθήματα αυτά είναι συγκεκριμένα:

- Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία (6 ώρες)
- Αγγλικά (3 ώρες)
- Φυσική Αγωγή (3 ώρες)

2. Μαθήματα επιλογής (21 ώρες)

Υπάρχουν έξι ομάδες μαθημάτων οι οποίες περιέχουν εξάωρα μαθήματα (υψηλού επιπέδου-εμβάθυνσης) και τρίωρα μαθήματα (βασικού επιπέδου). Ο μαθητής υποχρεούται να επιλέξει:

- Ένα εξάωρο μάθημα (υψηλό επίπεδο) από όποια ομάδα μαθημάτων επιθυμεί (εφόσον η ομάδα διαθέτει εξάωρο μάθημα) (6 ώρες) και
- Ένα τρίωρο μάθημα (βασικό επίπεδο) **από καθεμιά** μία από τις υπόλοιπες ομάδες (3 X 5 = 15 ώρες).

Οι ομάδες μαθημάτων επιλογής και τα μαθήματα που περιλαμβάνει η καθεμιά είναι:

A. ΟΜΑΔΑ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑΣ

Μάθημα Υψηλού Επιπέδου: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία (6 ώρες).

Μαθήματα Βασικού Επιπέδου:

1. Αρχαία ελληνική γραμματεία (3 ώρες)
2. Αρχαία ιστορία (3 ώρες)
3. Ιστορία των ιδεών (3 ώρες)

B. ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Μάθημα Υψηλού Επιπέδου: Μαθηματικά (6 ώρες).

Μαθήματα Βασικού Επιπέδου:

Μαθηματικά βασικού επιπέδου (3 ώρες). Δεδομένου ότι το μόνο μάθημα βασικού επιπέδου στη συγκεκριμένη ομάδα είναι τα μαθηματικά, το μάθημα αυτό θα είναι υποχρεωτικό για όλους.

Γ. ΟΜΑΔΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Μάθημα Υψηλού Επιπέδου: Φυσική (6 ώρες).

Μαθήματα Βασικού Επιπέδου:

1. Φυσική (3 ώρες)
2. Χημεία (3 ώρες)
3. Βιολογία (3 ώρες)
4. Περιβαλλοντικές επιστήμες (3 ώρες)

Δ. ΟΜΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Μάθημα Υψηλού Επιπέδου: Οικονομία (6 ώρες).

Μαθήματα Βασικού Επιπέδου:

1. Οικονομία (3 ώρες)
2. Πολιτικές και κοινωνικές επιστήμες (3 ώρες)
3. Ευρωπαϊκή Ιστορία (3 ώρες)
4. Ψυχολογία (3 ώρες)
5. Αρχές ηθικής και φιλοσοφίας (3 ώρες)
6. Θρησκευτικά (3 ώρες)

Ε. ΟΜΑΔΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Μαθήματα Υψηλού / Βασικού Επιπέδου:

1. Λατινικά (3 ή 6 ώρες).
2. Γαλλικά (3 ή 6 ώρες).
3. Γερμανικά (3 ή 6 ώρες).
4. Ιταλικά (3 ή 6 ώρες).
5. Ισπανικά (3 ή 6 ώρες).

Δεν έχει ξεκαθαριστεί εάν κάποιος μαθητής θα μπορεί να πάρει για το μάθημα των Αγγλικών περισσότερες από τις 3 ώρες που προβλέπονται υποχρεωτικά.

ΣΤ. ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μαθήματα Βασικού Επιπέδου:

1. Εικαστικά (3 ώρες)
2. Μουσική (3 ώρες)
3. Θέατρο και κινηματογράφος (3 ώρες)

Δεν έχει ξεκαθαριστεί εάν ένας μαθητής μπορεί να επιλέξει την ομάδα του Πολιτισμού, ως ομάδα υψηλού επιπέδου ή ομάδα θα προσφέρεται μόνο για μαθήματα βασικού επιπέδου.

3. Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα (2 ώρες)

Για το πρόγραμμα της Α' Λυκείου

Σύνολο Ωρών Διδασκαλίας: 35 (έναντι 32 ωρών σήμερα)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (25 ώρες):

- Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία (4+2 =6 ώρες)
- Ιστορία (3 ώρες)
- Φυσική Αγωγή (3 ώρες)
- Αγγλικά (3 ώρες)
- Μαθηματικά (4 ώρες)
- Φυσική (3 ώρες)
- Χημεία (2 ώρες)
- Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών (1 ώρα)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (10 ώρες):

Θα υπάρχουν **4 ομάδες μαθημάτων**. Οι μαθητές θα πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικά ένα μάθημα από κάθε ομάδα. Οι ομάδες είναι οι εξής:

A. ΟΜΑΔΑ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑΣ (3 ή 5 ώρες)

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία (5 ώρες).
Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (3 ώρες).

B. ΟΜΑΔΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (2 ή 4 ώρες)

1. Θρησκευτικά
2. Ψυχολογία
3. Αρχές Οικονομίας
4. Ηθική και Φιλοσοφία
5. Κοινωνιολογία
6. Ιστορία της Τέχνης

Γ. ΟΜΑΔΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (3 ώρες)

1. Γαλλικά, Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά
2. Μουσική, Εικαστικά, Θέατρο, Φωτογραφία, Κινηματογράφος

Δ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (2 ώρες)

Με αντικείμενο τη δραστηριοποίηση των μαθητών σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα που θα τους ωθούν σε εθελοντικές δράσεις.

Το νέο σύστημα πρόσβασης

Τα βασικά σημεία του νέου συστήματος πρόσβασης που αναμένεται να εφαρμοστεί το 2014 είναι τα εξής:

- Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα γίνεται με πανελλαδικές εξετάσεις σε τέσσερα μαθήματα (από τα έξι σήμερα).
- Τα ΑΕΙ και ΤΕΙ θα καθορίζουν τα εξεταζόμενα μαθήματα και τη στάθμιση της βαθμολογίας του κάθε μαθήματος για κάθε σχολή (προφανώς για την πρόσβαση σε ομοειδείς σχολές θα απαιτούνται τα ίδια μαθήματα και θα εφαρμόζονται οι ίδιοι συντελεστές στάθμισης).
- Θα συνυπολογίζεται ο βαθμός της Β΄ και Γ΄ τάξης Λυκείου, που θα προκύπτει και από ενδοσχολικές εξετάσεις.
- Οι εισακτέοι θα εισάγονται σε σχολή (π.χ. Οικονομικών Σπουδών, Νομικών Σπουδών κ.λπ.). Μετά το πρώτο έτος θα κατανέμονται στα επιμέρους τμήματα. Προτείνεται η ελεύθερη πρόσβαση στις σχολές χαμηλής ζήτησης.
- Δίνεται η δυνατότητα σε αποφοίτους ΙΕΚ να εισαχθούν σε ΤΕΙ μέσω ειδικών εξετάσεων και αφού έχουν πιστοποιήσει τις γνώσεις τους.

Πρώτες εκτιμήσεις και σχόλια

Με το σχέδιο του υπουργείου παιδείας, ο κάθε μαθητής της Β΄ και της Γ΄ λυκείου θα διδάσκεται οπωσδήποτε τα τρία υποχρεωτικά μαθήματα (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Αγγλικά, Φυσική Αγωγή), ένα μάθημα «υψηλού επιπέδου», πέντε μαθήματα «βασικού επιπέδου» και τις τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης. Για παράδειγμα:

Ένας μαθητής με προσανατολισμό στις θεωρητικές επιστήμες θα μπορούσε να διαλέξει:

- Ως προς το «υψηλό επίπεδο», το θωρο μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματεία από την Ομάδα της Αρχαιογνωσίας και

- Ως προς το «βασικό επίπεδο», από τις υπόλοιπες ομάδες, τα εξής τρίωρα μαθήματα: Μαθηματικά, Βιολογία, Πολιτικές και Κοινωνικές Επιστήμες, Γαλλικά και Εικαστικά.

Ένας μαθητής με προσανατολισμό στις θετικές επιστήμες θα μπορούσε να διαλέξει:

- Ως προς το «υψηλό επίπεδο» το δωρο μάθημα των Μαθηματικών, από την Ομάδα των Μαθηματικών.
- Ως προς το «βασικό επίπεδο» από τις υπόλοιπες ομάδες τα εξής τρίωρα μαθήματα: Αρχαία Ιστορία, Φυσική, Οικονομία, Ιταλικά και Μουσική.

κ.ο.κ.

Το σχέδιο έχει χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν στη δομή του προγράμματος International Baccalaureate (IB). Ήδη, γύρω από το σχέδιο, έχει αναπτυχθεί ένας άτυπος διάλογος καθώς έχει δοθεί σε στελέχη εκπαίδευσης στην Αθήνα και την περιφέρεια. Ταυτόχρονα, το υπουργείο μελετά και τη δυνατότητα εφαρμογής του σχεδίου με βάση τις υποδομές (π.χ. υπάρχουν οι αίθουσες;), το προσωπικό (π.χ. πόσοι εκπαιδευτικοί θα χρειαστούν και σε τι επίπεδο επιμόρφωσης;) και γενικότερα, το κόστος του σχεδίου.

Απομένει να διευκρινιστούν πολλά θέματα, όπως:

- Το πως μπορεί να λειτουργήσει το σύστημα με τις πολλές ομάδες μαθημάτων επιλογής, ιδιαίτερα σε σχολεία με μικρό αριθμό μαθητών και καθηγητών, όταν μάλιστα υπάρχει η αντίστοιχη εμπειρία, του τωρινού συστήματος, όπου τα 16 μαθήματα επιλογής της Γ' Λυκείου περιορίστηκαν σε 2, λόγω αδυναμίας σχηματισμού τμημάτων ή/και ελλείψεων καθηγητών.
- Το εάν το πρόγραμμα για τη Β' και για τη Γ' Λυκείου θα είναι ακριβώς το ίδιο (όπως φαίνεται από το παραπάνω σχέδιο).
- Το εάν θα υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα στην Α' Λυκείου ώστε ο μαθητής να επιλέξει συγκεκριμένες ομάδες "υψηλού επιπέδου" στη Β' και στη Γ' Λυκείου.
- Το εάν ένας μαθητής θα μπορεί να αλλάζει ομάδα υψηλού επιπέδου από τη Β' στη Γ' λυκείου.
- Το πως θα εξασφαλιστεί το αδιάβλητο των βαθμών της Β' και Γ' Λυκείου όσον αφορά στον συνυπολογισμό τους στις πανελλαδικές (μετά την πικρή εμπειρία του παρελθόντος) και το ποιος θα γράφει τις εργασίες που θα εκπονούν οι μαθητές (έχει εξεταστεί η εμπειρία από το IB;).
- Το πώς ακριβώς θα γίνει η ομαδοποίηση των τμημάτων σε σχολές, στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.
- Το πώς θα εξασφαλιστεί το αδιάβλητο της κατανομής σε τμήματα στο 2^ο έτος των πανεπιστημίων (ιδιαίτερα όταν στην ίδια σχολή υπάρχουν τμήματα υψηλής και χαμηλής ζήτησης) κτλ.